

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I.Sc.)
परीक्षा : मे- २०२४
सत्र - २
विषय : तालिकीकरण तात्त्विक (BL-23-222)

दिनांक : १०/०५/२०२४

गुण : १००

बोल : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)**
१. सी सी एफ म्हणजे:

अ) करंट क्लासिफिकेशन फॉरमॅट	ब) करंट कम्युनिकेशन फॉरमॅट
क) कॉमन कम्युनिकेशन फॉरमॅट	ड) कॉमन क्लासिफिकेशन फॉरमॅट
 २. सिअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंग याचा मुख्यतः उपयोग यासाठी

अ) छोटे ग्रंथालय	ब) विशेष ग्रंथालय
क) शैक्षणिक ग्रंथालय	ड) महाविद्यालय ग्रंथालय
 ३. OPAC चे पुर्णरूप

अ) ऑनलाईन पब्लिक अॅक्सेस कॅटलॉग	ब) ओपन फॉर पब्लिक अॅक्सेस कोड
क) ऑनलाईन फॉर पर्सनल अॅक्सेस	ड) ओपन फॉर पर्सनल अॅक्सेस
 ४. पत्ररूप तालिकेचा अधिकृत आकार

अ) ५.३ X ३.५	ब) ६.४ X ४.६
क) १० X ७.५	ड) १२.५ X ७.५
 ५. ग्रंथनामाच्या सुरुवातीस असणारी ----- सारखी उपपदे नोंदीमध्ये लिहिताना वगळली जातत.

अ) A, An, The	ब) Textbook
क) Book	ड) None of these
 ६. वर्गीकृत तालिका संहिता कोणी तयार केली?

अ) ए.पानिझी	ब) एस. आर. रंगनाथन
क) सी.ए. कटर	ड) मेलब्रिल ड्युई
 ७. आय.एस.एस.एन. चा वापर

अ) पुस्तक	ब) नियतकालिक
क) मासिक	ड) हस्तलिखित
 ८. ग्रंथालय तालिका करणा-या व्यक्तिस ----- म्हणतात.

अ) लेखक	ब) अनुवादक
क) तालिकाकार	ड) समालोचक
 ९. तालिक हा शब्द कोणत्या भाषेमधुन आला आहे?

अ) ग्रीक	ब) लॅटिन
क) जर्मन	ड) फ्रेंच
 १०. ग्रंथरूप तालिका ठेवण्यासाठी जे ड्रॉवर केले जातात त्याला हे म्हणतात.

अ) चार्जिंग ट्रे	ब) कॅटलॉग कॉबिनेट
क) डिस्प्ले रॅक	ड) फिलिंग ईफ्टीपमेंट

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)**
१. संघ तालिके बाबत माहिती द्या.
 २. ग्रंथालय तालिकेचे विविध अंतर्गत स्वरूप स्पष्ट करा.
 ३. केंद्रिय तालिकिकरण म्हणजे काय ?त्याचे फायदे व तोटे सांगा.
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)**
१. तालिका म्हणजे काय ? तालिकाकाराची भूमिका सांगा.
 २. तालिकिकरणाची सुत्रे नमुद करा. कोणत्याही ३ सुत्रांची उदाहरणासह चर्चा करा.
 ३. कोश तालिका व वर्गीकृत तालिका यातील फरक स्पष्ट करा.
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)**
१. आय.एस.बी.एन.
 २. सहकारी तालिकिकरण
 ३. आदर्श तालिकेचे गुणधर्म

English Translation

Cataloguing Theory (BL-23-222)

- Q. 1 Choose the correct option (10)**
1. CCF stands for

a) Current Classification Format	b) Current Communication Format
c) Common Communication Format	d) Common Classification Format
 2. Sear's List of Subject Headings (SLSH) is mainly useful for

a) Small libraries	b) Special libraries
c) Academic libraries	d) College libraries
 3. Full form of OPAC---

a) Online Public Access Catalogue	b) Open for Public Access Code
c) Online for Personal Access	d) Open for Personal Access Code
 4. What is standard size of catalogue card?

a) 5.3 X 3.5	b) 6.4 X 4.6
c) 10 X 7.5	d) 12.5 X 7.5
 5. Articles such as _____ or other such word written before the main title of the book are ignored before entering information in this section.

a) A, An, The	b) Textbook
c) Book	d) None of these
 6. Who designed the classified catalog code?

a) A Panizi	b) S. R. Ranganathan
c) C.A. Cutter	d) Melvil Dewey
 7. ISSN is used for....

a) Book	b) Journal/Periodical
c) Magazine	d) Manuscript
 8. A person who compiles library catalogue that called as a -----.

a) Author	b) Translator
c) Cataloguer	d) Commentator
 9. The term of 'catalogue' come from which language

a) Greek	b) Latin
c) German	d) French
 10. Library catalogue cards are filed in specially designed drawers called :

a) Charging try	b) Catalogue cabinet
c) Display rack	d) Filling equipment

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. Give Information about Union Catalogue.
2. Explain the various inner forms of library catalogue.
3. What is centralized cataloguing? State its advantages and disadvantages.

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. What is catalogue ? Explain the role of cataloguers.
2. State the canons of cataloguing. Explain any three canons with examples
3. Different between Dictionary catalogue and Classified Catalogue.

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. ISBN
 2. Cooperative Cataloguing
 3. Good qualities of library catalogue
-